

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția „SOLIDARITĂȚII”, asociația institutelor financiare române
Redacția și administrația: Cluj, Calea Regele Ferdinand Nr. 38 (edificiul Băncii Agrare S. A. Priv. Cluj).

Membrii asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săseșc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeană, Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pentru Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (Treiuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreana, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna Concordia (Gherla), Cordiana, Coroana (Cluj), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană, Gloria, Grănițerul, Insoțirea de credit (Vestem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Alba-Iulia), Isvorul (Sebeșul-inf.), Isvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădălacana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Iva-mare), Riureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Silvania, Someșana, Speranța (Hosmani), Șercățana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Târnăveana, Timișana, Țibleşana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sânmartin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgheana, Zorile.

ABONAMENTUL

COMITETUL DE REDACȚIE:

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

PE 1 AN LEI 120. — PE 1/2 AN LEI 60.

Dom. RAȚIU, Ion I. LĂPĚDATU și Const. POPP

De fie-care cm 2 Lei.

NUMĂRUL 2-50 LEI.

Redactor responsabil: Vasile Vlaicu.

Bilanțurile după tarif special.

SUMARUL.

Moștenirea austro-ungară. — *Cronica Simplă.* — Economia și iar economii. — Exportul de valută. — Naționalizarea industriilor. — Fabrică de pansamente în Cluj. — Oficiu de stat pentru controlul aliajului. — Prețul gazului metan. — Veniturile vamale. — Banca cooperativă a funcționarilor publici din jud. Bistrița-Năsăud.

Moștenirea austro-ungară.

— Conferință ținută la Cercul de studii al partidului național român în Cluj, la 29 Ianuarie 1922, de dl Ion I. Lăpedatu, directorul „Solidarității” și președintele Comisiei Române de lichidare dela Budapesta. —

Prin voința și hotărârea poporului român din fosta monarchie austro-ungară, și de sigur, ca o răsplată pentru enormele jertfe aduse de vechiul regat în cursul războiului mondial, în toamna anului 1918 Bucovina a revenit la țara-mamă, iar ținuturile românești de dincolo de Carpați s'au unit și încorporat pentru totdeauna în cadrele României întregite.

Conferința de pace, ținând, după noi, prea puțină seamă de sacrificiile aduse pentru înfăptuirea idealurilor naționale și politice și neglijând, cât ne privește, însemnate principii de echitate și de drept, a admis și din partea sa încorporarea teritoriilor amintite, însă de ce n'am spune-o, în condițiuni materiale și financiare atât de grele, încât odată cu teritoriile transferate, vor trebui să ia asupra lor sarcini și îndatoriri, nu numai România, ci și celelalte state succesoare, a căror greutate, de le vom putea învinge, le vor resimți multe generațiuni din viitor.

A ne da seamă de aceste sarcini și îndatoriri,

de această moștenire austro-ungară, cum ise spune pretutindeni, e o datorință pentru cei ce se ocupă de afaceri obștești, și de aceea socotesc, că nu fac un lucru de prisos, cerând îngăduința Domniilor Voastre pentru câteva momente, spre a Vă arăta și explica aceste sarcini și îndatoriri, așa precum le văd, le simt și le înțeleg în momentul de față.

Primul capitol al moștenirii austro-ungare îl constituie îndatorirea de a rambursa vechea monedă austro-ungară, din întreg teritoriul țării, în monedă națională, rambursare impusă de tratatele de pace tuturor Statelor Succesoare ale fostei monarchii și care s'a și efectuit. După datele comunicate de curând de fostul Guvernator al Băncii Naționale, Dl I. G. Bibicescu, suma monedei austro-ungare, rambursată de Statul Român, face 8.7 miliarde coroane adică 4.35 miliarde Lei. Din această sumă, ținuturilor alipite, Transilvaniei și Bucovinei, le revin 6.9 miliarde coroane, iar vechiului regat 1.8 miliarde.

A mai discuta astăzi modul, cum s'a făcut rambursarea, este aproape de prisos, cu toate acestea nu putem întrelăsa ocaziunea a nu spune, cu toată francheța, că această rambursare, făcută cu prea puțină bunăvoință pentru interesele economice ale celor din nouile ținuturi, ne-a fost — fără să aducă în schimb vre-un folos Statului — destul de păgubitoare, și cererile obiective și echitabile ale cercurilor ardelenesti și bucovinene n'au fost considerate, cum ar fi trebuit, dar n'au fost nici măcar studiate și aprofundate, după cum datorința ar fi impus între împrejurări mai normale.

Dar, să revin la chestiune.

Pentru rambursare Statul a luat asupra sa o sarcină de 4.35 miliarde Lei, printr'un împrumut contractat la Banca Națională în scopul acestei operațiuni.

Această sarcină va fi însă, în parte, contrabalansată prin cvota-parte, ce ne revine din lichidarea Băncii Austro-Ungare, și dela care Statul a și obținut în toamna trecută un avans de 14.000.000 coroane aur, adică cca 4.500 Kg. aur. După calculele probabile, ce s'au făcut, Statul va mai primi din activul fostei bănci de emisiune a monarhiei austro-ungare, încă cam de 2—3 ori atâta, cât face avansul încasat. Valoarea se va părea neînsemnată. În realitate însă, și între actualele împrejurări valutare, aurul obținut ca avans și cel ce se va mai obține, reprezintă o considerabilă sumă în moneda noastră națională.

Azi un Kg. de aur fin se vinde în streinătate cu 100—110.000 Lei. Singur numai pentru aurul primit în avans, s'ar obține o jumătate de miliard, sau în total și pentru ceace se speră a se obține, mai bine ca un miliard și jumătate.

Așa fiind, Domnilor, dacă este cert, ceace toți trebuie să dorim, că schimbarea în guvernământ va aduce între altele îmbunătățirea necondiționată a valutei noastre, valută, care s'ar fi găvind deci azi la limita cea mai redusă, sub care a se mai reduce ar fi cu neputință, e momentul cel mai oportun, ca aurul, primit să fie valorizat în condițiunile cele mai prielnice, ce le putem ajunge. Mai mult, dacă stăm pe punctul, când valuta noastră numai crește poate, ar fi bine să se esconteze printr'un împrumut în valută streină și cantitatea de aur, ce eventual se va mai obține din activul Băncii Austro-Ungare și să se valorizeze și aceasta în aceste împrejurări favorabile. Statul ar încasa circa 1.5 miliarde lei, sumă, cu care s'ar putea reduce datoria contractată la Banca Națională în scopul rambursării vechei monede de coroane.

Înțelegem prea bine, că operațiunea aceasta nu se poate efectui tocmai așa de ușor, precum de ușor se poate vorbi de ea. În măsura, în care — prin vânzarea aurului s'ar căuta moneda noastră — cursul acesteia ar crește succesiv și astfel cifra fixată în cele precedente, poate nu s'ar realiza până la cel din urmă ban. Ori cum însă, dacă e neîndoios, că de aici înainte valuta noastră nu mai poate fi depreciată, ar fi o gravă greșală a nu folosi momentul pentru valorizarea rămasului din lichidarea Băncii Austro-Ungare. Mai târziu, când valuta ni s'ar îmbunătăți, rămasul acesta nu va mai avea valoarea de azi și toate diferențele, ce s'ar perde din întârzierea valorizării va trebui să le compensăm din impozite sau din celelalte avuturi naționale ale noastre.

Și acum, dacă vorbim de rambursarea monedei austro-ungare, poate nu este fără interes pentru Dvs. deși, propriu zis, nu aparține moștenirii fostei mo-

narchii, să amintesc în câteva cuvinte și de rambursarea emisiunii Băncii Generale Române, emisiunea efectuată de autoritățile germane pe timpul ocupațiunii vechiului regat. Biletele Băncii Generale, emise de Germani, se urcă la suma de 2,173.000.000 — lei. Din această s'au rambursat, găvindu-se în circulațiune a sumă de 1,453.567.972 lei, sumă, pe care Statul a împrumutat-o de asemenea dela Banca Națională în scopul operațiunii de rambursare.

Era o vreme, Domnilor, când țineam, că e o nedreptate rambursarea biletelor Băncii Generale pe un curs de paritate, căci — după cum se cunoșteau pe atunci lucrurile, — credeam, în ce mă privește, că această sumă va rămânea în întregime în sarcina Statului. Credeam aceasta, deoarece în Tratatul dela Versailles nu se găsia nici o stipulațiune precisă, care să oblige Germania să despăgubească Statul Român pentru rambursarea biletelor emise prin Banca Generală.

În consecință, țineam, că este o nedreptate, ca Statul să se angajeze la sarcini mai mari pentru a echivala moneda emisiunii germane față de cursul, cu care a rambursat vechea monedă austro-ungară.

Știam, că distinsul delegat român la Conferința de Pace, regretatul George Danielopol, propusese și comisiunea specială aprobase, ca Germania să fie obligată a despăgubi în aur emisiunile, pe cari le făcuse în Statele, ce le ținuse ocupate. Dar această propunere acceptată în comisiunile speciale, nu a fost acceptată și nu a fost introdusă în Tratatul de Pace cu Germania. Prin urmare cred, că rezoanele erau la loc.

Cu toate acestea, azi mă văd obligat să spun în mod loial pentru a se ști de toți, că echivalarea emisiunii Băncii Generale, în monedă națională, și-a găsit acoperirea. Dar, cum am spus, nu în dispozițiunile Tratatului de Pace, ci grație sistemului real și solid, cu care Germanii, cred, că o putem spune, își realizau operațiunile lor financiare chiar și în împrejurările, cele mai dificile. După cât se știe astăzi, biletele Băncii Generale se confecționau în Germania sub egida lui Dresdener Bank, comanditara Băncii Generale. Dar, când comandamentele armatelor de ocupație aveau nevoie de bilete spre a face plăți în România, ele nu primeau aceste bilete fără nici o contravaloare, nu le primiau gratis, ci erarul german era obligat să le cumpere pe cursul de 80 Pfenigi egal 1 leu, resp. erarul austro-ungar pe cursul de 1.20 cor. egal un leu. Sumele în mărci, resp. în coroane rămăneau depozitate la Reichsbank, sau la Banca Austro-Ungară, ca creanțe pentru Dresdener Bank, resp. ca acoperire pentru emisiunea biletelor puse în circulațiune prin comandamentul german în România. Ast-fel există astăzi, ca depozite de acoperire 654.000.000 Mărci și 771.000.000 — Coroane, pe cari Germanii nu ezită a le pune la dispoziția Statului

Român, sume asupra cărora decurg tratative spre a fi remise în valută corăspunzătoare Statului nostru, sume, cu cari, de sigur, se va acoperi împrumutul luat dela Banca Națională pentru rambursarea biletelor Băncii Generale.

* * *

Al doilea capitol al moștenirii austro-ungare sunt titlurile împrumuturilor de război emise de fosta monarhie și deținute în teritoriile noastre, titluri, pe cari Tratatul de Pace le luaseră fără nici un drept de regres contra statelor, ale căror guverne le-a emis, titluri cari, după datele verificate prin stampilarea ordonată în anul trecut în sensul dispozițiilor din Tratat, ating cifra totală de 2,810.000.000 coroane, și anume: dintre acestea 2,235.000.000 — sunt deținute în teritoriile de dincoace de Carpați, 267.000.000 — în Bucovina și 307.000.000. — în vechiul regat.

E adevărat, că Statului nostru nu i se impune prin Tratat obligământul de a rambursa aceste titluri. Tot atât de adevărat este însă, că Statul nu va putea rămânea nepăsător față de această considerabilă avere cetățenească și nu va putea, după cât credem noi, să o nimicească printr-o simplă anulare a acestor titluri. Aceasta este o părere, pe care a reprezentat-o totdeauna, de atunci de când s'au cunoscut și la noi dispozițiile Tratatelor de Pace și cu cât s'a scurs timpul, cu atât mai mult m'am întărit în convingerea, că Statul nu va putea lăsa nedespăgubiți pe detentorii acestor valori, detentori, în cea mai mare parte instituțiuni, corporațiuni, orfani și văduve. În tot cazul, cel puțin față de aceștia din urmă și față de instituțiile de utilitate publică Statul va trebui să aibă o considerație, deosebită cum și față de detentorii, cari vor face dovada, că dețin titluri semnate original și nu prin speculație. În nici unul din Statele succesoare, gravate ca și noi prin dispozițiile Tratatului de Pace, nu s'a purces până acuma la anularea titlurilor de război. Dimpotrivă, în Cehoslovacia au fost rambursate, cu anumite restricțiuni titlurile, cari se găseau în posesiunea supușilor cehoslovaci, ba chiar și după rambursare, deoarece condițiunile puse au fost păgubitoare pentru anumite categorii de detentori, statul s'a văzut nevoit să modifice aceste condițiuni originale, pentru-ca cât mai mulți să poată fi despăgubiți. În lunile trecute chiar presidentul Masaryk, în călătoria întreprinsă prin țara sa, a trebuit să recunoască, că însemnate momente morale și politice impun, ca Statul să despăgubească în măsură cât mai justă, și în cercuri cât mai largi titlurile datoriei de războiu austro-ungare. El a declarat, că în adevăr, guvernul la început era de părere, că aceste titluri trebuiesc anulate, ca rambursarea să se facă în măsură cât mai mică și cât mai redusă, dar, că cu timpul Guvernul s'a convins, că o astfel de procedură nu este în concordanță cu interesele morale și politice ale Statului.

În Italia, după cât știm, rambursarea de asemenea este hotărâtă. Tendința de a rezolvi această chestiune în mod cât mai echitabil se afirmă din ce în ce mai mult în Iugoslavia și Polonia. De sigur, că nici România nu va putea face alt-cum. Cu bunăvoință și cu înțelegere pentru interesele superioare ale Statului, chestiunea va putea fi aranjată, în adevăr cu greutate, însă cu greutate, pe cari, dacă nu le putem înconjura, le vom putea reduce mai târziu prin o politică fiscală justă și democratică.

* * *

Al treilea capitol din moștenirea austro-ungară este cvota parte din datoriile publice austriace și ungare dinainte de războiu.

Prin articolul 203 din Tratatul cu Austria, și și prin art. 186 din cel cu Ungaria se impune statelor formate sau mărite din teritoriul fostei monarhii habsburgice, inclusiv Austria și Ungaria de astăzi, să ia asupra lor datoriile publice dinainte de războiu ale celor două state dualiste, sau, cum se spune apriat, datoriile existente la 28 Iulie 1914. În înțelesul acestor dispozițiuni, deci, noi vom trebui să participăm la datoria austriacă pentru Bucovina și la datoria ungară pentru teritoriile de dincoace de Carpați.

Cu privire la repartizarea acestor datorii între statele interesate, articolii menționați dispun, ca *datoriile garantate* cu gajuri speciale de căi ferate, cum s'ar zice la noi: întabulate, saline și alte asemenea proprietăți de stat, să se împartă proporționat cu bunurile gajate, ce revin singuraticelor state.

Ca datorii garantate, mai bine zis, ca datorii asimilate celor garantate, se consideră și acea parte din datoriile negarantate, despre care se poate dovedi, că au fost folosite pentru procurarea, construirea și amenajarea de proprietăți publice.

Datoriile negajate, cari constituiesc partea cea mai mare a datoriilor publice austro-ungare, se repartizează pe baza veniturilor financiare din anii 1911 — 1913 ale fostei monarhii și anume după raportul dintre totalitatea acestor venituri și aceleași venituri din teritoriile transferate. Comisiunea de reparațiuni este chemată să decidă, cari dintre veniturile financiare au să fie considerate la repartizarea acestor datorii negarantate.

Aș face, Domnilor, o digresiune prea mare, dacă aș continua cu detaliile modalităților repartizării, de altfel destul de importantă, pe care însă am tratat-o cu alte ocazii. Va fi de ajuns pentru astădată să spun, că, dacă s'ar accepta propunerile și baza de repartizare, preconizate într'un memoriu special al nostru, pregătit pentru serviciul financiar al Comisiunii de Reparațiuni dela Paris, atunci din datoria austriacă de 11.6 miliarde, ne-ar reveni pentru Bucovina cam vre-o 150.000.000 — iar din datoria ungară de 8.4 miliarde, ne-ar reveni pentru teritoriile ciscar-

patine 1.2 miliarde. La un loc în sumă rotundă, aproximativ 1.350.000.000. — Natural, aceasta este o cifră dedusă prin ipoteza unui punct de vedere, care ni s'a părut mai just și mai echitabil și în sfârșit mai convenabil intereselor noastre. În realitate, cifra, ce ni se va atribui, va putea fi mai mare sau mai mică, după cum va fi raportul datoriilor gajate față de gajurile și obiectele aferente din singuraticile teritorii și după cheia, ce se va accepta ca bază la repartizarea datoriilor negajate. Aș dori să fiu un proroc rău, însă, în baza experiențelor de până acum cu Comisia de Reparațiuni, îndreptățită a decide singură și fără apel chestiunea, sunt dispus a crede, că cifrele din cele precedente, mai mari vor putea fi, mai mici însă, cu greu.

Aceste cifre, chiar și în supoziția, pe care de altfel o cred exclusă, că rambursarea s'ar admite pe cursul, cu care au fost rambursate coroanele austro-ungare, 1:2, constituie pentru Statul nostru o sarcină destul de grea. Sarcina aceasta va putea să devină însă fatală, dacă, neținându-se seamă de disparitățile valutare prezente, azi altele, decât cele în ființă la stabilirea condițiunilor de Pace, Comisiunea de Reparațiuni va insista, ca rambursarea să urmeze conform stipulațiunilor categorice din Tratat.

Ar fi să abuzez prea mult de răbdarea D-vs., dacă aș trata în amănunte această chestiune. Mă voi mărgini deci să o ating numai pe scurt, pornind — pentru a mă explica cât mai bine — din situațiunea faptică, în care ne găsim sub acest raport.

Cvota probabilă, ce ne-ar reveni, am stabilit-o aproximativ la 1,350.000.000.

Față de această cifră, la înregistrarea titlurilor austro-ungare, ordonată de ministerul finanțelor din București, în înțelesul dispozițiunilor Tratatelor de Pace, s'a constatat, că cetățenii noștri, dețin din titlurile dinainte de război ale fostei monarhii abia: circa 350.000.000 din care 87.000.000 în vechiul regat, 38.000.000 în Bucovina și 225.000.000 în teritoriile de dincoace de Carpați.

În sensul dispozițiunilor din Tratat, suntem obligați să luăm asupra noastră rambursarea prin nostrificare a vechilor titluri deținute în interiorul țării, deci cele circa 350.000.000, iar pentru diferență, care în ipoteza admisă de noi face un miliard, va trebui să remitem Comisiunei de Reparațiuni titluri noi, spre a fi cedate acelor state, în interiorul cărora se dețin titluri vechi în sumă mai mare ca cotele părții atribuite lor, resp. să fie cedate pentru detentorii din statele, cari nu iau parte la moștenirea austro-ungară.

După interpretarea, ce se dă astăzi dispozițiunilor corăspunzătoare din Tratat, față de titlurile din interiorul țării, încât nu privesc datorie garantată, Statul nostru este suveran a procedea, cum va

afla de bine. Noi însă abia credem, că Statul să stabilească pentru proprii lui supuși condițiuni de nostrificare, respective de rambursare mai desavantajoase decât cele cuprinse în stipulațiunile, pe cari e obligat să le observe față de titlurile garantate și cele de remis comisiunei de reparațiuni. Iar aceste condițiuni, dacă, cum am spus, n'ar fi modificate, sau n'ar găsi o interpretare mai echitabilă, conform împrejurărilor schimbate, sunt cât se poate de oneroase. Astfel va trebui să se emită pentru renta de aur titluri noi, sunătoare în lire sterline sau dolari, după raporturile valutare dintre aceste monede și coroana austro-ungară la 1 Ianuarie 1914. În urmare o cotă parte din renta de aur de 4% de nominal 180.000.000 coroane, cam atâta cred, c'ar veni în cazul nostru, va trebui înlocuită cu titluri noi în valoare de 7.5 milioane de lire sterline, respective 36.000.000 dolari. Dobânda acestor noi titluri ar fi 300.000 lire sterline, sau 1.440.000 dolari. Or aceasta însemnează, Domnilor pentru prezent o sarcină anuală de aproape 180.000.000 lei, adică atât cât face nominalul datoriei convertite, o situațiune, care s'ar continua, mai mult sau mai puțin sau mai puțin agravant pentru bugetele noastre din viitor, până la restabilirea monedei noastre, la echilibrul normal dinainte de război. La vechile titluri, emise pe lângă valută de coroane și în valute streine, cum sunt de pildă rentele ungare din 1910, 1913 și 1914 sau datoriile austriace de căi ferate, va trebui să se păstreze condițiunile de paritate originală, fixate în obligațiuni. Dispozițiunile acestea de asemenea constituiesc pentru noi o sarcină gravă, dat fiind, că în vechile titluri 1000 coroane erau echivalente cu 1050 Franci francezi, 850 Mărci și 41.6 lire sterline. Se crede, — zicem anume se crede — că mai puțin agravant pentru noi și pentru celelalte state succesoare ar fi rambursarea titlurilor ce sunau numai în coroane. Dispozițiunea din tratate, în temeiul căreia se face această deducțiune, nu este însă destul de clară. Cei mai mulți o interpretează în sensul, că rambursarea acestor titluri — notăm, că dintre ele e categoria cea mai mare, — se va putea face în monedă națională, pe cursul, pe care au fost schimbate coroanele în singuraticile state. La noi, deci pe cursul 2:1. Cât mă privește, pe lângă toată dorința mea de a fi așa, după cum cred alții, n'am putut fi de acord cu această interpretare și, deși particip la discutarea chestiunei de aproape doi ani, nu m'am putut convinge de contrarul. Dimpotrivă, cu cât a trecut vremea, cu atât mai mult m-am întărit în temerile mele. Eu nu cred, și, poate că îmi veți da și D-vstră dreptate, că Comisiunea de Reparațiuni să admită o interpretare, după care un titlu de 1000 coroane rentă austriacă sau ungară dinainte de război, deținut de un francez, sau englez etc. — și trebuie știut, că sunt foarte multe în mâinile acestora — să poată fi înlo-

cuit cu un titlu nou de 1000 coroane austriace, resp. ungare, sau cu 500 Lei ori 250 dinari.

Aceasta fiind situația reală, cota parte ce ni se va atribui din vechea datorie austriacă și ungară atâta timp, cât valuta noastră va continua să fie depreciată, va fi una dintre cele mai grave sarcini pentru bugetele statului nostru, sarcini, pe cari a le fixa astăzi în cifre, este cu neputință.

Da, Domnilor, situația ar fi fost alta. Ar fi fost cu mult mai ușoară, dacă în loc să prohibim intrarea titlurilor din vechea datorie austriacă și ungară, precum printr'o dispozițiune neînțeleasă și în contradicție cu orice interes de Stat le-am prohibit de aproape un an și jumătate, am fi stăruit și am fi înlesnit cu orice preț aducerea în țară, a cât mai multor astfel de titluri, așa cum s'a făcut de pildă în Cehoslovacia și în celelalte state succesoare. Atunci — și gândiți-Vă, Domnilor, ce prilejuri favorabile am avut să facem aceasta, — ne-am fi putut acoperi cât mai mult din cvota parte, ce ni se impune, cu titluri deținute în interiorul țării, față de cari, cum am arătat mai sus, am fi avut toată libertatea a le nostrifica în conformitate cu puterile și interesele țării noastre. Nu s'a făcut, deși în nenumărate rânduri s'a arătat și dovedit din partea unor anumite cercuri, că procedura este greșită. Nu s'a făcut nici măcar atunci, când vedeam, că celelalte state succesoare *prohibesc exportul și nu importul* vechilor titluri din datoriile publice austriace și ungare. Am pierdut însă trenul și de astădată, ca de atâtea ori. La ce dar să mai facem recriminări, cari nu ne mai pot ajuta?

* * *

Și mai grea decât cota parte din datoriile publice este însă obligațiunea — al IV capitol din moștenirea austro-ungară — de a răscumpăra și plăti bunurile și proprietățile publice, situate în teritoriile încorporate, conform dispozițiilor articolelor 208 din Tratatul cu Austria și 191 din cel cu Ungaria. În înțelesul acestor dispozițiuni, trec asupra Statului nostru toate bunurile fostului imperiu austriac și regat ungar, cum și toate proprietățile, chiar și cele particulare ale fostei familii suverane, situate în teritoriile atribuite nouă. Valoarea acestor bunuri și proprietăți se va stabili prin comisiunea de reparațiuni, căreia Tratatul nu-i impune nici o normă, după care ar avea să procedă la prețuri. Din valoarea satorită se admit a se deduce:

1. contribuțiile în bani, pământ și materiale ale comunelor și autorităților locale autonome;
2. suma datoriilor publice, garantate adecă grevate și în fine;
3. o cvotă oarecare din datoria negarantată, pe care comisiunea de reparațiuni o găsește, că corespunde investițiunilor și cheltuielilor avute cu obiectele achiziționate.

Suma, ce rămâne după efectuarea acestor deducțiuni, se trece în debitul statului achizițor și în creditul Austriei, resp. Ungariei. În toate cazurile însă pentru contul de reparațiuni al Ungariei și Austriei.

Libere, fără îndatorire de răscumpărare, trec bunurile și proprietățile provinciilor, comunelor și instituțiunilor locale autonome; trec mai departe școlile și spitalele și monumentele istorice. Aceste din urmă însă numai întru-cât sunt situate în provinciile — *expressis verbis* — numite în tratate, provincii, între cari nu găsim nici Bucovina, nici Transilvania. În fine libere de sarcini trec mai departe asupra Poloniei și pădurile, aparținând odinioară vechiului regat polon.

Lumea se întreabă mirată, Domnilor, în baza cărui drept și cu ce scop ni s'au impus nouă și celorlalte state succesoare aceste grozave îndatoriri?

Răspundem: în baza nici unui drept, împotriva tuturor drepturilor, ba chiar prin contradicție cu cazurile mai mult sau mai puțin similare din alte tratate, satorite de aceeași conferință de pace dela Paris. Astfel, poate e bine să se știe, că Franța nu răscumpără bunurile și proprietățile publice din Alsacia și Lorena, din simplul motiv, cum se spune în tratatul de Versailles, că în 1871 nici Germanii n'au dat despăgubiri pentru ele.

În fața unei astfel de situațiuni, îți vin în minte, fără să vrei, fel și fel de întrebări. Te întreb de pildă, nu există în Alsacia și Lorena, proprietăți publice achiziționate după 1871? Ori, te întreb, cu ce a fost Moldova despăgubită de Austria, pentru Bucovina răpită la 1775? Ori, în fine, te întreb, dacă la 1867 Ardealului i s'a luat libertatea politică de țară independentă, a putut fi el despoiat de bunurile și proprietățile, ce le-a avut?

De sigur, că nu. Resonând asupra tuturor acestora și altor asemenea întrebări, ce s'ar mai putea formula, îți vine să crezi, — cece de altfel pare și verosimil, — că îndatorirea de despăgubire, de care vorbim, nu este altceva, decât o contribuție de război, impusă statelor succesoare spre a mări fondurile de reparațiuni, în prima linie pe seama marilor aliați.

Dar, de sigur, Dvs. doriți să știți, ce valoare represintă aceste bunuri și proprietăți?

Un răspuns precis azi încă nu se poate da. Cu toate acestea se poate spune, că Ardealul, prin marile bogății, de cari dispune, va fi unul din teritoriile cele mai grevate.

Cum am amintit, valoarea o stabilește comisiunea de reparațiuni, care, nefiindu-i impusă prin Tratatul nici o normă, își stabilește singură principiile, după cari se vor face prețurile. După multă așteptare, Comisiunea a hotărât, că prețurile să se facă în baza valorilor și raporturilor economice din 1914 și în valută de coroane aur. Prin urmare, rămâne bine

stabilit, că prețurile de inventar, prețurile, cu cari au figurat bunurile și proprietățile din chestiune, în activul monarhiei austro-ungare, se pot lua în considerare numai în cazul, când ele ajung, sau acoper prețurile din 1914.

Austria și Ungaria au fost sesizate să prezinte, în baza principiilor acum amintite ale Comisiunii de Reparațiuni, evaluarea bunurilor și proprietăților din teritoriile transferate. Statele succesoare, la rândul lor, au fost și ele îndatorate să facă această lucrare, pentru fiecare teritoriu aferent, lucrare, care, după informațiunile, ce le avem, este în curs de terminare aproape în toate statele.

La noi, după cât am citit în gazete, lucrarea a fost terminată. Comisiunea noastră a stabilit valoarea bunurilor și proprietăților de răscumpărat la 1,085.000.000 coroane, iar a celor, ce ne revin libere de sarcini, la 67.500.000 coroane.

Nu cunosc mai de aproape această lucrare. Mărturisesc însă, că am rămas plăcut surprins de rezultatul, la care a ajuns comisiunea noastră, chiar, dacă sumele date publicității ar fi coroane aur. Ori ce bun român trebuie să dorească, ca cifrele, la care s'a ajuns, să poată fi susținute neschimbate în fața comisiunii de reparațiuni, și ca aceasta să și le însușească.

Problema însă nu va fi ușoară. Și, dacă n'aș supăra pe cei ce au trudit cu bun gând la lucrarea comisiunii noastre, aș cuteza să afirm, cât mă privește, că abia cred, după cât cunosc eu lucrurile, să putem isbuti cu cifra de un miliard.

Cifrele date la lumină de comisiunea noastră, sunt valorile de inventar, valorile, cu cari au figurat bunurile și proprietățile din chestiune în matricolele, în în care se ținea evidență despre aceste bunuri și proprietăți, și, după cum aflăm, numai la acele bunuri și proprietăți s'au luat de bază prețurile din 1914, cari nu au fost găsite și evidențiate special în matricole, foarte puțin la noi.

Cunosc unele date prezentate în toamna trecută de delegații guvernului unguresc relativ la bunurile și proprietățile din chestiune, date de dâșii pe baza raporturilor economice premergătoare războiului. Guvernul unguresc arată, de pildă, că totalul pădurilor, ca proprietăți de Stat, din fostul regat ungar, fără pădurile din Croația și Slavonia, este de 1,316.000 Hectare și că aceste proprietăți sunt evaluate, capitalizându-se venitul mediu al anilor 1904—1914 cu dobândă de 1—3%, sunt evaluate la suma de 3,860.000.000 coroane aur.

Din aceste păduri și valori, ceva preste 50% revin Transilvaniei, deci, după prețuirea ungurescă, aproape două miliarde coroane aur.

De bună seamă prețuirea este exagerată, și ea nu va fi acceptată. Socotesc însă, că chiar și dacă

prețuirea s'ar face pe baza normelor date de comisiunea de reparațiuni, adică prețurile din 1914, rezultatul, considerând pădurile, ce ne privesc pe noi, va fi surprinzător, poate chiar mai urcat decât cifrele, la care ajuns comisiunea noastră pentru toate bunurile și proprietățile de răscumpărat. În tot cazul, cifra va fi mai mare decât prețurile de inventar, circa 74,000.000, cu cât figurau ca valoare imobiliară aceste păduri în matricolele statului unguresc.

Cele nouă saline din teritoriile pierdute de teritorul fostului regat ungar, dintre cari șapte ne revin nouă și două Cehoslovaciei, sunt evaluate, după deducerea cvantului de sare necesar consumațiunii interne, sunt evaluate pe baza venitului normal capitalizat cu 6% la 500,000,000, coroane aur. De sigur, și această evaluarea este exagerată, și ea nu va putea fi admisă sub nici un cuvânt. Cu toate acestea, valoarea, ce se va admite, va întrece mult valoarea de inventar, cu care figurau salinele noastre numai cele șapte în activul averii statului ungar, valoare, care se spune, că ar fi circa 10,000.000, coroane.

Față cu obiecțiunea, ce s'a făcut reprezentanților guvernului unguresc, că la evaluarea salinelor s'a luat un procent prea urcat, s'a răspuns, că s'au prețuit numai salinele în exploatare și nu și marile terene neexploatare.

Ce privește edificiile și instalațiunile publice, abstracție făcând dela cele de origine mai veche, cred, că prețul lor de inventar se aproprie de valoarea economică din 1914. Așa de ex. edificiile și instalațiunile de postă, telegraf și telefon din Ungaria veche, erau prețuite de reprezentanții guvernului unguresc la circa 160,000.000 coroane aur. Din acestea, partea, ce ne revine nouă, ar fi circa 30,000,000 coroane o sumă, care, cu o mică deosebire, este aproape identică cu cea luată în inventarele statutului unguresc.

Să mai adaugem lângă aceste valori rețeaua căilor ferate de stat, care pentru teritoriile noastre, cum ni se spune, prezintă o lungime de circa 3.000. Km., care în mediu poate fi evaluată cu circa 300—350.000 coroane de km, să mai adaugem domeniile statului, minele metalurgice de cărbuni și uzinele lor, stabilimentele de băi și dependențele (instalațiuni, hoteluri, surse), proprietățile, depinzând de singuraticile ministrii, lucrările efectuate pentru regularea apelor, terenurilor, etc., etc. și vom înțelege că avem de a face cu valori enorme.

Din cifrele date, ori-cine poate vedea, că între evaluările făcute de comisiunea noastră și între cele pregătite de guvernul ungar și, de sigur, și de cel austriac pentru Bucovina, este o mare distanță.

Punctul, unde va trebui să se întâlnească datele, ce le vom prezenta noi, cu cele ale guvernelor dela Budapesta și Viena, îl va stabili singură comisiunea de reparațiuni. Unde va fi întâlnirea, mai aproape de noi,

sau de ei, nimenea nu o poate spune astăzi. Iluzii deosebite, ar fi greșit a ne face, deși întru apărarea întereselor noastre, vom avea alături de noi pe toate statele succesoare, similar interesate. Normele de evaluări vor fi aceleași pentru toți. Deosebirile vor fi exclusiv în bunurile și proprietățile mai multe sau mai puține, mai mari sau mai mici, mai prețioase sau mai puțin prețioase din diversele teritorii.

Altele sunt însă chestiunile, cari trebuie să ne preocupe în momentul de față, poate chiar mai mult decât evaluările bunurilor și proprietăților de rescumpărat, pe cari le vom suporta în comun cu celelalte state succesoare. Astfel credem necesar să se încerce, dacă se mai poate, să se repare nedreptatea, ce s'a făcut Bucovinei, ca țară ruptă din Moldova și Ardealului, ca fostă țară independentă, obligându-le a-și răscumpăra și bunurile și proprietățile, cari au fost ale lor proprii.

Mărturisesc, că nu leg speranță nici de o astfel lucrare, mai cu seamă, că vine *post festa*, tratatul fiind semnat și obligator.

Când însă, stăm în fața unei astfel de sarcini grele, avem datoria să încercăm totul, dacă nu pentru alt-ceva, cel puțin pentru responsabilitatea față de urmași, să încercăm totul, ca să le ușurăm situațiunea. Ar trebui apelat la istoricii noștri, să pregătească ei pentru comisiunea de reparațiuni, atât ce privește Bucovina, cât și Transilvania, dovada nedreptății, la care am fost condamnați. În al doilea rând trebuie lucrat și stăruit, ca din suma de evaluare să se facă toate deducerile, la cari avem drept prin Tratat. De sigur în privința contribuțiilor în bani, pământ și materiale, ale comunelor și organizațiilor autonome, vom avea date precise în lucrarea comisiunii, care a făcut evaluarea acestor bunuri și proprietăți. Datoriile gajate, cari grevează anumite bunuri și proprietăți, se știu. Pe lângă acestea însă, mai sunt datoriile, cari în sensul alineatului 4-lea, punct 1, din articolul 203 Saint-Germain și 186 Trianon, pot fi asimilate datoriilor gajate și cari, cu deosebire, ce privește datoria publică ungară, trebuiesc cercetate și constatate, spre a fi deduse în sume cât mai complete. În această din urmă direcțiune, după cât știm, se lucrează cu stăruință.

În fine, trebuie intervenit și stăruit, să se deducă conform art. 108 Saint-Germain și 191 Trianon, partea justă din datoria negarantată. Nu va putea fi trecută cu vederea nici chestiunea monumentelor istorice, cari, prin analogie cu monumentele istorice din celelalte provincii pierdute de fosta monarchie, vor putea eventual să fie scoase de sub îndatorirea de răscumpărare. Tot asemenea nu trebuie uitat, că între chestiunea pădurilor fostului regat polon este o mare analogie cu chestiunea pădurilor din Bucovina, foste ale vechei Moldove.

Repetez, iluzii deosebite, să nu ne facem, căci, cum am spus în cele precedente, despăgubirile acestea în definitiv nu sunt altceva, decât contribuții de război, impuse statelor succesoare, spre a mări fondurile de reparațiuni, în prima linie pe seama marilor aliați. Iluzii să nu ne facem, pentru-că, ca să Vă dau un exemplu, relativ la suma, la care se așteaptă, pot să amintesc, că Iugoslavii, în un protest al lor din 1919 împotriva dispozițiilor din chestiune ale Tratatului de Pace, dispozițiuni pe atunci numai proiect, afirmau, că aprobându-se și executându-se aceste dispozițiuni, ar trebui să plătească aproximativ patru miliarde coroane aur pentru bunurile și proprietățile trecute lor, bunuri și proprietăți, între cari pădurile din Croația și Slavonia, sunt evaluate azi de guvernul ungar numai cu un miliard coroane aur.

După toate acestea, să-mi dați voie să las, ca aprecierea acestor datorii și sarcini să o faceți Dvs.

* * *

Dar făuritorii Tratatelor de Pace nu s'au mulțumit numai cu sarcinile și îndatoririle de care V-am vorbit până acum. S'au mai îngrijit de un capitol, al V-lea, și nu cel din urmă.

Prin protocolul din 9 Decembrie 1919, la care a aderat și România, statelor succesoare, li se impune o datorie de liberare de un miliard și jumătate franci aur. Din această datorie o cvotă parte ne va reveni și nouă. Care va fi ea, n-aș putea-o spune astăzi.

Un lucru e cert, Cehoslovacia, care, neparticipând la războiul de liberare cu armate naționale, ca România și Serbia, ar trebui să plătească mai mult din această datorie, a isbutit să-și garanteze, că cota parte, ce i-se va atribui, nu va mai fi mai mare ca 50% din total. Astfel, în presupunerea, că jumătate din datoria de liberare ar fi atribuită Cehoslovaciei, ar românea de repartizat asupra celorlalte state 750.000.000 franci aur.

Dacă ni s-ar impune din această sumă, să zicem de pildă 200.000.000 franci aur, aceasta ar fi o sarcină, a cărei apreciere o putem face mai ușor, amintindu-ne de cazul discutat în cele precedente, la datoria publică dinainte de război, la cazul rentei de aur.

Motivul, pentru care ni s'a impus și această sarcină, să nu-l mai cercetăm. În ultima analiză este același, pentru care ni s'au impus despăgubirile pentru bunuri și proprietăți.

* * *

De sigur însă, că chestiunea cea mai nedreaptă și cea mai penibilă pentru noi, chestiunea, care formează capitolul VI-lea al sarcinilor, ce ne revin din tratatele de pace, este chestiunea rechizițiilor făcute de armatele noastre în Ungaria.

— Va urma. —

Invitare la abonament.

Cu numărul de față se începe noul abonament la „REVISTA ECONOMICĂ” mutată la Cluj, în următoarele condițiuni:

pe un an întreg: Lei 120.—
o jumătate de an „ 60.—

Abonamente pe timp mai scurt de o jumătate de an nu se servesc.

Costul abonamentelor se poate trimite sau prin postă cu mandate postale, sau prin viriment la „Banca Agrară” Societate Anonimă Privilegiată din Cluj, în favorul contului „Revistei Economice”.

Toate băncile românești, membre sau nu la „SOLIDARITATEA” sunt rugate prin aceasta cu toată onoarea să primească vărsămintele de abonamente la ghișeurile lor pentru contul „Revistei Economice”, transferându-le prin viriment la „Banca Agrară” S. A. P. Cluj.

CRONICA SIMPLĂ.

Economii și iar economii. Ministrul de finanțe Di Vintilă Brătianu a trimis tuturor directoratelor de finanțe din țară un apel, prin care le roagă, ca activând o muncă mai intensivă, să restrângă toate cheltuielile, tăind orice cheltuială de prisos. Aceste reduceri de cheltuieli sunt cerute mai ales pentru faptul, că statul, de prezent e lipsit de rezerva bănească, iar al doilea motiv e ca publicul să-și recapete încrederea în vistieria țării, din care prea mult s'a cheltuit fără chibzuință. Ar fi timpul suprem să înceapă opera de asanare economică, să se restabilească creditul, solvabilitatea statului și echilibrul financiar al țării. Începutul s'a făcut cu o cruțare de 80 milioane la Ministerul Afacurilor străine.

Exportul de valută. De azi în colo, autorizație de export de valută de franci francezi, elvețieni, lire streine și italiene, dolari, se va acorda prin comisiunea sup. de valută numai pe baza unui certificat eliberat de camera de comerț, că solicitatorul e comerciant de profesie, și pe baza facturilor de comenzi efective în streinătate.

S'a intervenit și la P. T. T. să ia măsuri, ca scrisorile, cari conțin valori pentru streinătate în devize, cecuri, acreditive etc. și cari nu au autorizația comisiei de valută, să fie oprite.

S'a intervenit la băncile din Capitală, ca să nu dea deviza asupra streinătății, fără autorizația comisiei de valută, pentru fiecare caz în parte. Conveniențelor li se va aplica dispoziția legii vămilor.

Naționalizarea industriilor. În timpul din urmă se scria și se vorbea foarte mult de pre naționalizarea industriilor din țara noastră. Era o pornire

sănătoasă și justă.* Ni se scrie însă azi din Bănat, că pe acolo capitalul strein înc-pe nu numai să se înterezeze, ci chiar să se plaseze în întreprinderi, cari exploatează bogățiile țării noastre. Astfel în Timișoara va lua ființă un consorțiu strein pentru exportarea vitelor, consorțiu, care își va estinde activitatea asupra țării noastre întregi. În același timp, fabrica de mătase din Lugoj, care în cea mai mare parte era în mâni franceze, va fi cumpărată de finanțieri belgieni.

După cum se vede ne internaționalizăm.

Fabrică de pansamente în Cluj. Statul proiectează la Cluj înființarea unei fabrici de pansamente, care se provadă clinicile, spitalele și farmaciile din întreaga țară cu pansamentele necesare. Ar fi de dorit înființarea ei, s'ar da pâne arător familii și banul nostru nu ar mai lua calea streinătății.

Oficiu de stat pentru controlul aliajului. Fiind Bucureștiul prea departe, se va înființa și la Cluj un oficiu de stat pentru controlul aliajului diferitelor bijuterii și obiecte făcute din metale prețioase.

Prețul gazului metan. Ministrul de comerț și industrie a fixat prețul gazului metan din Sărmaș, pentru Turda cu 6 bani metru cubic, iar pentru Bazna—Mediaș și D'ciosânmăriin cu 4 bani metru cubic. Valabilitatea prețului este până la 1 Martie.

Veniturile vamale. Veniturile vămilor dela 1 Aprilie până la 31 Decembrie 1921 sunt următoarele:

1. din taxe de import 867.592.621 lei față de 322 mil. din 1920
2. din taxe de export 395.252.575 lei față de 301 mil. din 1920
3. din taxe de 2% comision s'a încassat prin vamă 192 mil. lei față de 107 mil. din 1920.

Banca cooperativă a funcționarilor publici din jud. Bistrița-Năsăud. Funcționarii publici din j. Bistrița-Năsăud au înființat cu ajutorul Centralei cooperativelor orășanești din București o banca cooperativă, subscriind până acum 3000 lei. Scopul este altuist: a se ajuta prin imprumuuri efine, avansuri de salarii etc. Cvotele 100 lei, maximul, ce poate subscrie unul e 50 cvote.

*Cetim acum mai recent, că noul ministru de industrie pregătește o decizie în conformitate cu tratatul dela Trianon; după care toate întreprinderile streine, bănci sau case de comerț, industrii, trebuiesc naționalizate.

AVIZ IMPORTANT.

Domnii abonați sunt rugați să-și achite la curent abonamentele lor, deoarece apariția revistei este strâns legată de achitarea promptă a plăților serviciului tehnic tipografic.

Abonamentele sunt calculate pentru plata anticipativă și astfel la caz de întârziere administrația este necesită să luă dobânzile cuvenite dela restanțieri.

ADMINISTRAȚIA

„Cine are urechi de auzit, să auză”, a zis Mântuitorul. Cine are ochi de văzut, să vadă, că „Revista Economică” este singura foaie românească luptând, pentru solidizarea forțelor economice românești.

Nu speculați după profituri, pentru-ca să vă chinuiți a le ascunde din fața impozitelor, ori pentru-ca să hrăniți cu ele scumpetea și specula. Osteniți-vă mai bine în cruțare și să deschideți calea concurenței libere.

Nu ascultați de profetul, care zice, că temelia economiei este satisfacerea trebuințelor, fiind-că el vi se oferă

imediat a vi le satisface spre deplina lui satisfacție. Lui îi convine profeția trebuințelor.

Temelia economiei naționale este omul, care își administrează cuminte averile sale- Și fiecare om este născut miliardar prin numărul clipelor vieții sale: unii le risipesc, alții le chivernisesc. Atâta-i tot.

Cruțarea și renunțarea sunt cele mai bune mijloace de apărare contra jafului și contra pirateriei în comerțul de azi. Pe-depsiți speculatorii prețurilor, renunțând la cheltuiala, ce vi-o cer ei.

„Nu spera și nu ai teamă”, speranța și frica sunt cele mai grele sarcini din bilanțul vostru. Ele se pot balansa numai prin o convingere deplin întemeiată și prin siguranță.

„TÂRNĂVEANA“

Institut de credit și economii, societate pe acțiuni în Sighișoara.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „TÂRNĂVENA” sunt invitați la a

XVII-a adunare generală ordinară

care se va ține în Sighișoara la 23 Februarie st. n. la 10 oare a. m. în localul institutului,
cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea adunării generale, designarea alor 2 membri verificatori, 2 scrutinători și a unui notar.
2. Raportul consiliului de administrație asupra gestiunii anului trecut și espunerea bilanțului pro 1921 precum și propunerea referitoare la împărțirea profitului net
3. Raportul censorilor.
4. Aprobarea bilanțului și decidera asupra propunerii referitoare la împărțirea profitului net.
5. Alegerea alor 2 membrii în consiliul de administrație. In ordinea vechimei ies Domnii Dr. Toma Cornea și Mihail Gavrilă. Membrii ieșiți pot fi realeși.
6. Modificarea §-ului 62 din statute.
7. Inchiderea adunării generale.

Sighișoara. la 23 Ianuarie 1922.

Consiliul de administrație.

N. B. Domnii acționari sunt rugați a-și depune acțiunile la cassa institutului cel mult până în 20 Februarie. Deoarece institutul și-a schimbat tipul de acțiuni, toți acționarii, cari încă nu și au prezentat acțiunile vechi pentru schimbare, sunt rugați a le prezenta institutului în acest scop cu atât mai vârtos că dividendă pe baza cuponilor vechi se va plăti numai la cassa institutului, cu care ocaziune să schimbe și acțiunile vechi.

ACTIVA

BILANT

PASIVA

Cassa	46.292'68		Capital		1.250.000'—
Bon la bănci	38.950'—	85.242'68	Fond de rezervă	250.000'—	
Cont-Curent		3.157.269'49	„ „ penziuni	5443'07	
Efecte		407.900'—	„ „ special de rezervă	3069'91	
Escompt	34.711'50		„ „ cultural	937'59	259.450'57
Credit camb. hipotecar	177.835'—		Depuneri spre fructificare		2.022.275'14
« hipotecar	1.835'—		Suspenzo		170.455'66
« personal	1.000'—	215.381'50	Dividendă neridicată		638'—
Interese restante		4512'70	Interese transitoare		1695'88
			Profit net		165.791'22
		3.870.306'47			3.870.306'47

PIERDERE

PIERDERE & PROFIT

PROFIT

Interese la dep. spre fructific.	66.026'69		Interese cont-curent	230.592'79	
» fond de pensuni 4%	209'35	66.836'04	„ efecte	13.137'85	
Salare	33.800'—		„ credit camb. hipotec	29.661'77	
Adus de scupete	14.400'—		„ „ hipotecar	1.311'28	
Bani de cvartir	10.800'—		„ „ personal	100'04	
Spese	8.604'55.		„ escom	2.018'78	276.852'51
Chirii	1.200'—		Proviziuni		27.594'17
Porto	399'—	69.203'55	Venit la realităţi		130'—
Dare directă	1000'—				
10% dare la inf. de depuneri pe I. quart. 1921	1263'82	2700'87			
Competinţe de timbru	437'05	165.791'22			
Profit net					
		304.531'68			304.531'68

Sighişoara, la 31 Decembrie 1921

Dr. Toma Cornea m. p.
dir. executivEugeniu R. Neguţ m. p.
prim-contabil.

Consiliul de administraţie:

Ioan Muntean m. p.
preşedinte.

Dr. Toma Cornea m. p.

Onoriu Sas m. p.

Ambroziu Stoicovici m. p.

Mihailă Gavrilă m. p.

Nicolae Manta m. p.

Subscrişi censored am controlat conturile prezente şi le-am găsit în conformitate cu registrele institutului.

Mihailu Ţiţeu m. p.
preşedinte:

Mihail Moldovan m. p.

Ioan Cristea m. p.

Zaharie Filip m. p.

„Târnăveana“

instituit de credit și economii, societate pe acțiuni în Sighișoara.

PROPUNEREA

consiliul de administrație referitoare la împărțirea profitului net.

Din profitul net de Lei 165.791'22 se solvește:

dividendă și supradividendă (10%) acționarilor . . . . . Lei 125.000.—

Din restul de Lei 40.791'22

25% fondului general de rezervă	Lei 25.822'84	
5% fondului de pensuni	„ 5.164'56	
4% tantiemă directorul executiv	„ 4.131'64	
4% tantiemă funcționarilor	„ 4.131'64	Lei 39.250'68
Restul de	„ 1.540'54	

se lasă la dispoziția direcțiunei.

Total . . . Lei 165.791'22

Sighișoara. la 23 Ianuarie 1922

Consiliul de administrație.

„CETATEA“

BANCA ECONOMICĂ COMERCIALĂ S. A.

BRAȘOV.

Prin aceasta publicăm concurs cu termen până la 28 Februarie 1922 pentru următoarele posturi:

1. La Centrală în Brașov:

- 1 Director executiv,
- 1 Revizor,
- 1 Cassar,
- 1 Dactilograf sau o dactilografă.

2. La Sucursala din Cluj:

- 1 Director,
- 1 Contabil,
- 1 Cassar,
- 1 Secretar contabil,
- 1 Dactilografă.

3. La Sucursala Rupea:

- 1 contabil,
- 1 Cassar,

4. La Sucursala Odorheiu:

- 1 Contabil,
- 1 Cassar,

5. La Sucursala Galați:

- 1 Șef contabil.
- 1 cassar,

6. 3 posturi de Directori de Sucursale.

7. 8 posturi de practicanți la Centrală și diferite sucursale.

Toate aceste posturi pot fi ocupate și înainte de 28/II. 1922.

Condițiunile de salarizare sunt cele prevăzute în pragmatica în vigoare a funcționarilor, eventual după învoială.

După un an de serviciu de probă, toți vor fi

definitivați, urmând a se împărți la drepturile fondului de pensuni și a tantiemei statutare.

La petiții sunt a se anexa:

1. Certificat de absolvire a studiilor,
2. Certificat de moralitate,
3. Eventualele certificate de serviciu,
4. Curriculum vitae.

Cei cu praxă de bancă și comercială și absolvenții școlii comerciale superioare, precum și ai Academiei comerciale și ai Universității Economice sunt preferați.

Brașov, la 14 Decembrie 1921.

2-3

DIRECȚIUNEA GENERALĂ

„Banca Economică în Semlac“ jud. Arad, societate pe acții.

Concurs.

Pentru împlinirea postului de primcontabil la sus numitul instituit se publică concurs pe lângă următoarele condițiuni:

1. Reflectanții au a dovedi absolvirea vreunei școli comerciale superioare.
2. Să fie capabil a conduce și încheia bilanțul independent.

Reflectanții își vor norma pretenziunile de salariu, cari se vor stabili în bunăînțelegere cu direcțiunea.

După 3 luni de probă, intru cât va corăspunde, va fi ales definitiv.

Pot concura și domnișoare sau dame.

Petițiunile se vor înainta până la 31 Ianuarie 1922; postul e de a se ocupa imediat.

2-2

Direcțiunea.

Bilete	622924285	—	Capital	—	12000000
Cassa { Argint și diverse monete	31204214	—	Fond de rezervă	—	6638895070
Aur	1445592	62325078306	pentru mărirea palatului Băncii re-		
Lingouri de aur	168911150	168911150	facerea clădirilor din provincie și noi		
Aur depozitat { Monete și lingouri	31517998041	—	localuri în terit. unite	—	18798465
Monete	178575450	49375543041	Fond pentru amortizarea imobil., mobilier.	—	1274638356
Stoc metalic	4.581.590.111,16	—	și mașinilor de imprimerie	—	522713214
Disponibil, trate și bonuri de tezaur aur	408613111338	408613111333	Fond de pensii și ajutorare a funcț. Băncii	—	—
Portofoliu român { Centrala	148829944249	—	Bilete Banca Națională a Ro- [în circulație	13.722.231.453	—
Sucursale și Agenții	34133032010	182962976259	mâniei emise . . . . . [afila e în cassă	622924285	14345155738
Casele de împrumut pe gaj agricult. și industr	—	5811197237	Conturi curente și recipise la vedere	—	181159299711
Împrum. Statului de 15 milioane fără dob. (1901)	—	804255605	Reescontul anului viitor	—	1392693006
Împrumuturile Statului pen- tru necesitățile Tezaurului			Conturi diverse	—	445348372806
Împrumutul Statului de 1.600.000.000 (19.4—19.8)	1.600.000.000,—	—			
Împrumutul Statului de 1.500.000.000 (12 Mai 1919)	1.498.942.854,10	—			
Împrumutul Statului de 1.000.000.000 (16 Oct. 1919)	1.000.000.000,—	—			
Împrumutul Statului de 200.000.000 (19.0 Bănci Populare)	183.070.651,70	—			
Împrumutul Statului de 400.000.000 (9 Aprilie 1921)	400.000.000,—	—			
Împrumutul Statului de 2.500.000.000 (5 Ianuarie 1921)	399.457.212,46	—			
Împrumutul Statului de . . . . . (30 Iulie 1921)	199.908.511,35	528137922961			
Împrumut p. unificarea monetară					
Împrumutul de 5 miliarde Statului (11 Iunie 1920)	5.000.000.000,—	—			
Împrum. de 2 1/2 miliarde (5 Ianuarie 1921)	2.074.349.400,86	707434940086			12.355.720.63047
Împrum. pe efecte publice { Centrala	47.349.900,—	—			
Suc. și Agenții 63.598.200,—	110948100	—			
Împr. pe efecte publice în cont. crt. din cari nu s'au ridicat	142.411.000,—	6167856888			17262666888
Efectele capitalului social	—	—			11997418
fondului de rezervă	—	—			33006407
" amortizării imobil., mobilier. și mașinilor de imprimerie	—	—			3791322
Efectele fondului pentru mărirea palatului Băncii	—	—			6296650
fond. de pensii și ajutor al funcț. Băncii	—	—			399681095
Imobile	—	—			1249453774
Mobilier și mașini de imprimerie	—	—			303871331
Dobânzi datorate la împrumuturi pe efecte publice	—	—			59787404
Conturi curente	—	—			2558577982
de valori	—	—			72497863301
diverse	—	—			27918938306
		20.739.320.234			
Efecte și alte valori în păstrare	284895120	20	Diversi efecte și alte valori de restituit	—	20.739.320.324
Bonuri de tezaur aur în gaj pentru împr. Statului	9164334000	—	Conturi de ordine	—	1058332667876
Efecte în gaj și în păstrare provizorie	1134097558	56			195225968675
Conturi de ordine	—	—			1255558636551
		10.583.320.67876			
		1.952.259.68675			
		12.535.586.36551			

Gubernator, M. OROMOLU.

Director, C. I. Baicoianu.

DEBIT

PROFIT ȘI PIERDERE pe semestrul al II-lea 1921, încheiat la 31 Decembrie 1921.

CREDIT

Onorarii, apunțamente, salarii și chirii	286521576			Soldul semestrului I	—	1169310674
Salarii și chirii personalului fabricării bițetelor și de imprimerie	28912315			Dobânzile portofoliului comercial și ale împrumuturilor, precum și diverse benficii	4540352012	
Prima de scumpete	446445556			Trate și remize și diverse operații cu străinătatea	969480407	
Cheltueli de administrație, asigurări ș. a.	1059796603			Venitul efectelor publice	36754675	
Impozite și diferite taxe	8383459			Diferențe de curs la efecte publice	1296400—	5676227094
Luminat și încălzit	98695343					
Drepturi de prezență	11325450					
Material și cheltueli pentru fabricarea biletelor și de imprimerie	204237775					
Impozite de plătit Statului	4000000—					
Amortizarea imobilelor	4000000—					
Amortizarea mobilierului și mașinelor	500000—					
Cheltueli cu fabricarea biletelor în Franța	6000000—					
Plus-valuta la prima pentru cumpărare de aur	3000000—					
Fond pentru cheltueli cu aducerea tezaruji din străinătate	1000000—					
Fond pentru amortizarea a eventuale pagube ale depozitelor Bănci în străinătate	3000000—					
Fond pentru mărirea palatului Băncii și refacerea localurilor	3000000—					
Fond pentru asigurări	1000000—					
Fondul „Cultura” pentru funcționarii B. N. R.	1000000—					
Dotăriune suplimentară fondului de pensuni	500000—	4844318077				
Beneficiul net de lei 20 012.196,91 se distribuie în modul următor:						
Fond de rezervă. Partea rezervei de 20% asupra sumei de lei 19.292.196,91 (lei 20.012.196,91, minus primul dividend de lei 720.000, conf. statutelor)	385843940					
Restul de lei 15.433.757,51 se distribuie astfel:						
30 % Ministrului de Finanțe	463012725					
7 % Tantieme Consiliului de administrație și de censori	1080363—					
1 % Casei de pensii și ajutoare a funcționarilor Băncii	15433756					
Dividend pe 1921 { Impozit as/ dividend, lei 48 de acțiune lei 1.152.000						
{ Acți de „ 50 „ „ 1.200.000						
{ Rest „ „ „ 330 „ „ 7.920 000	10272000—					
Dividend integral lei 428 de acțiune.						
De reportat pe anul viitor	1692970	2001219694				
		6845537786				6845537786

Guvernator, M. OROMŪLU.

Director, C. I. Băicoianu.

Banca Populară „OPINCA“ în Ciachigârbău

Convocare

Membrii băncii pop. „Opinca“ din Ciachigârbău sunt rugați a se prezenta la

Adunarea generală ordinară

care va avea loc în 5 Aprilie 1922 la orele 11 în localul institutului.

Obiecte:

1. Deschiderea și construirea adunării generale.
2. Raportul conziliului administr. cenzorilor, stabilirea bilanțului pe anul de gestiune 1922 și darea absolutorului
3. Distribuirea profitului net.
4. Alegerea a 3 membrii în consiliul administrativ și a 5 cenzori.
5. Înființarea unei prăvălii.
9. Eventuale propuneri.

Cosiliul administrativ.

ACTIVA		BILANȚ pro 1921		PASIVA	
Cassa numerar	31296.45	Părți fundamentale			30065.89
Imprumuturi	484760.50	Depuneri I.	62414.53		
Mobilier	2360.—	„ II.	443068.39		505482.92
Fabrica de cărămizi	7000.—	Informatori			768.50
Loteria Asociațiunei	30000.—	Fond de rezervă			3984.51
Interese restante	4891.—	„ de penzie			42.30
		Depozite			2063.50
		Canc. adv.			49.57
		Int. de părți fund. pron 1911			1485.—
		Interese transitoare			8369.50
		Profit net			7996.26
	560307.95				560307.95
		Profit și Perderi		INTRATE	
Remunerații	6000.—	Interese de imprumuturi		20150.20	
Chirie	600.—	Provizțiuni		11956.97	
Contribuții	959.88	Taxa de înscrieri		121.50	
Inter. de reesc.	210.—				
Spese de birou	3659.25				
Diurne	248.—				
Int. de dep. I.	4794.33				
Int. de dep. II.	7695.06				
Porto	65.90				
Profit net	7996.26				
	32228.68				32228.68

Ciachigârbou, 31 Decembrie 1921.

Pentru contabilitate: Buteanu, director

Dr. Victor Munteanu m. p. Cornel Buteanu m. p. Dumitru Lazar m. p. Ioan Sandor m. p. Valer Groza m. p.
preș. Laurențiu Coște m. p. Ioan Mihali m. p. Ioan Cômives m. p. Ales. Alueș m. p.

S'a controlat și aflat în ordine:

Ioan Ilieș m. p. Dr. Valer Ilea m. p. Ananie Horvath m. p. Vasilie Turean m. p.
cenzori.

„BIHOREANA“

Institut de credit și economii societate pe acții, Oradea-Mare.

Convocare.

Domni acționari ai institutului de credit și economii „BIHOREANA“ conform dispoziție § 19 din statute, se invită la

a XXIII-a adunare generală ordinară

care se va ține în Oradea-Mare, la 9 Februarie 1922 la orele 10 a. m. în localul institutului.

Obiectele puse la ordinea zilei sunt următoarele:

1. Alegerea a 3 membri pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul anual al direcțiunii.
3. Raportul comitetului de supraveghiere despre examinarea comptului anual, a bilanțului și a propunerilor pentru împărțirea profitului.
4. Stabilirea bilanțului și deliberarea asupra profitului.
5. Determinarea scopului, spre care este a se întrebuința suma destinată pentru scopuri de binefacere.
6. Eventualele propuneri.

DIRECȚIUNEA.

Se atrage atențiunea domnilor acționari la următoarele dispoziții din statute.

§. 24. Pentru folosirea dreptului de vot se cere, ca acționarul să fie trecut ca proprietar al acțiilor sale în cărțile institutului cel puțin cu 6 luni înainte de adunare și cu una zi înainte de aceasta să depună pe lângă revers la direcțiunea institutului, respective la locurile disignate de direcțiune, acțiunile sale eventual și dovezile de plenipotență.

Acțiunile depuse la locurile disignate de direcțiune se vor lua în considerare numai încât reversul despre depunere, cel mult în ziua premergătoare a adunării generală s'a depus la institut.

În legătură cu dispozițiile §-lui 24 din statute, avem onoarea a notifica, că în ședința plenară direcțională ținută la 11 Ianuarie 1922 pentru depunerea, respective primirea acțiilor și edarea documentelor despre depunere, s'au disignat în acest an, respective au fost rugate, toate institutele, cari sunt membri „Solidarității“, Capitalele diecezane gr. cat. române și Consistoarele diecezane gr. or. române.

Oradea-Mare, la 11 Ianuarie 1922.

DIRECȚIUNEA INSTITUTULUI.

DEBIT

CONTUL BILANȚ

CREDIT

		Lei	Lei			Lei	Lei
30	Casa în numerar		3659656.51	3	Capital societar		5000000.—
61, 23	Cambii de bancă		9553635.50	4	Fondul de rezervă	1344200.—	
19	Credite ipotecare		46237.—	288	Fondul special de rezervă	20000.—	
50	Credite ipot. pe amort.		8641.68	298	Fondul de pensuni	192400.—	1556600.—
63	Credite de cont-curent		11446799.31	31	Depun. spre fructificare		18981789.43
39	Credite pe efecte		5288.—	250	Credite ipotecare cedate		17995.23
300	Efecte proprii		4039561.67	42, 295	Depozite de casă		2052051.75
286	Imobile		100393.—	13, 14, 25, 43 44, 64, 276, 293	Dividende neridicate		37500.15
5	Mobiliar și recvizite		43922.55	53	Reescompt la Banca Națională a României		385000.—
6, 37, 45, 51, 55, 294	Diverse conturi debitoare		360862.31	2	Saldul interes. tranzitoare		229564.84
					Profit transp. din 1920	575.—	
					Profit net	1004020.34	1004596.13
			29264997.53				29264997.53

* Cu dotația din anul acesta se urcă la 1,700,000
** Cu dotația din anul acesta se urcă la 300,000

DEBIT

Contul profitului și al perderilor

CREDIT

		Lei	Lei			Lei	Lei
33	Interese după fondul de rezervă		28339.90	208	Profit transp. din 1920		575.79
16	Interese după depuneri		571020.47	18, 21	Interese:		
54	Interese de reescompt		6662.80	283, 29	De la Cambii de bancă	696089.83	
60	Salare		189774.48	267	„ Credite ipotecare	9272.11	
20, 35, 40	Cheltuieli generale:			287	„ Credite hip. pe amort.	1769.34	
	Tipărituri, porto, luminat, încălzit, chirie, diurne, onorari, spese de călătorii și de reprezent.		348286.54	10, 56	„ Credite pe efecte	56.—	
				290	„ Cont-curent	694341.41	1401528.69
280, 59	Contribuție		154387.—	264	Interes. după efecte proprii		58048.50
28	Descrieri		115992.91	22	Interese de întârz. a acțion.		2222.95
	Profit transpus	575.79		62	Venitul imobilelor		17973.—
	Profit net	1004020.34	1004596.13	28	Proviziune		907282.98
					Incurs din pretenz. descrise		31428.32
			2419060.24				2419060.24

Romul Barbu ss.
pt. director general

Oradea-Mare la 31 Decembrie 1921.

Ioan Pop ss.
prim contabi

Dir ec ți u n e a :

Dr. Nicolau Popovici ss.
președinte.

Aloisiu Nistor ss.
vice-președinte

Vasiliu Cartiș ss.   Iosif Diamandi ss.
Samuil Ciceronescu ss.   Andrei Horvath ss.

Iosif Moldovan ss.   Dr. Iacob Radu ss.
Petru Pantea ss.   Dr. Nicolae Zigre ss.

Dr. Iuliu Chiș ss.

Subsemnatul comitet am examinat contul prezent și l-am aflat în deplină regulă, și în consonanță cu registrele institutului. — Oradea mare 13 Ianuarie 1922.

C o m i t e t u l d e r e v i z i u n e :

Dr. Florian Stan ss.
președinte

Petru Popescu ss.
vice-președinte

Ioan Albon ss.   Ioan Gherlan ss.   Cornel Bardossy ss.   Gavril Maroș ss.   Ioan Papp ss.

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE „ARDEAULUL” CLUJ. STR. MEMORANDULUI 22.

